

29 Dávkovanie vybratých terapeutických skupín počas tehotenstva

Silvia Dókušová

Tab. 29.1 Farmaká vhodné a nevhodné počas tehotenstva	
prípravok/farmakum	použiteľnosť po čas tehotenstva
antidiabetiká	podľa SPC sa u tehotných žien odporúča použiť inzulín, perorálne antidiabetiká ani agonisty GLP1-RA SPC neodporúča, resp. sú kontraindikované
NSAID/analgetiká	<ul style="list-style-type: none"> ASA – nízke dávky dlhodobo bezpečné ostatné NSAID > 48 hod možnosť uzáveru ductus arteriosus (už od 24. týždňa, najmä po 31. týždni) kryptorchizmus
paracetamol (acetaminiofén)	<ul style="list-style-type: none"> relatívne bezpečný počas celej gravidity možný súvis s ADHD poruchou u detí (> 29 dní užívania, bezpečný < 8 dní) zníženie tvorby testosterónu
ibuprofén	<ul style="list-style-type: none"> inhibícia syntézy prostaglandínov riziko potratu a malformácií srdca (1. trimester) pokiaľ nevyhnutné, možno užívať v 1. a 2. trimestri kontraindikovaný v 3. trimestri (predčasný uzáver ductus arteriosus)
antibiotiká	<p>bez známeho teratogénneho účinku: cefalosporíny, penicilíny, erytromycín (okrem estolátu), azitromycín, klindamycín, ampicilín + klavulanát, metronidazol</p> <p>riziko potratu v 1. trimestri: makrolidy (okrem erytromycínu), chinolóny, tetracyklín, sulfonamidy, metronidazol</p> <p>teratogénny efekt</p> <ul style="list-style-type: none"> aminoglykozidy – ototoxicita, nefrotoxicita, nie štrukturálne defekty doxycyklín – porucha vývoja kostí a zubov, zmeny farby mliečnych zubov – 2. a 3. trimester, prechodná porucha rastu dlhých kostí, relatívne však bezpečný fluorochinolóny – potenciálne toxický pre chrupavku trimetoprim – antagonist kyseliny listovej
antihypertenzíva	<p>1. línia – metyldopa a labetalol (preeklampsia)</p> <ul style="list-style-type: none"> betablokátory – nie v 1. trimestri, preferovať kardioselektívne (metoprolol) blokátory Ca²⁺ – preeklampsia (nifedipín, isradipín) verapamil – hypertenzia v 2.–3. trimestri pri SV-tachykardii hypertenzná kríza – urapidil, labetalol, nifedipín p.o. <p>kontraindikované – ACEi, ARB</p>
diuretiká	všeobecne kontraindikované (výnimka srdcové/renálne zlyhanie) – hypoperfúzia placenty
Mg ²⁺	<ul style="list-style-type: none"> liečba preeklampsie/eklampsie nevhodná dlhodobá liečba pri hroziacom predčasnom pôrode: > 7 dní – zmeny kostnej denzity plodu (kategória D podľa FDA, zmena z kategórie A v r. 2013)
ascorutin (vitamín C + rutosid)	<ul style="list-style-type: none"> kontraindikovaný – riziko leukémie u plodu dlhodobé podávanie vitamínu C v gravidite – prejavy nedostatku vitamínu C u novorodenca

ACEi – inhibitory angiotenzín konvertujúceho enzýmu **ADA** – Americká diabetologická asociácia **ADHD** – porucha pozornosti s hyperaktivitou/ Attention Deficit Hyperactivity Disorder **ARB** – blokátor AT₁-receptora pre angiotenzín II (sartan) **ASA** – kyselina acetylsalicylová **FDA** – americký Úrad pre potraviny a lieky/Food and Drug Administration **GDM** – gestačný diabetes mellitus **NSAID** – nesteroidné protizápalové lieky/Nonsteroidal Anti-Inflammatory Drugs **SPC** – súhrn charakteristických vlastností lieku/Summary of Product Characteristics **SV** – supraventrikulárny